

**ПРОЕКТУВАННЯ ПІДСИЛЮВАЛЬНИХ БЛОКІВ
ВИМІРЮВАЛЬНОГО КАНАЛУ КОМП'ЮТЕРИЗОВАНИХ ІВС**

Мета роботи: поглиблення теоретичних знань по роботі активних фільтрів, побудованих на базі операційних підсилювачів, опанування методами розробки функціональних схем різних видів активних фільтрів.

Короткі теоретичні відомості

Фільтр – це схема, розрахована на пропускання сигналів у певній смузі частот і придушення (загородження) сигналів за межами цієї смуги. Тобто це чотиріполюсники, послаблення в яких в деякій смузі частот мале (0,1...3ДБ), а іншій смузі частот велике (20...80 ДБ). Смуга пропускання це смуга частот, де сигнал має мінімальне згасання $k=0,1$ - 3ДБ. Смуга затримання це смуга частот, де сигнал має максимальне згасання $k=20-80$ ДБ.

Гранична частота між смугою пропускання і смугою затримання називається частотою зрізу $\omega_{ср}$. Кола фільтрації можуть бути пасивними і активними. Пасивні фільтри містять тільки резистори, котушки індуктивності і конденсатори. Активні фільтри містять у собі поряд з резисторами, котушками індуктивності і конденсаторами транзистори або операційні підсилювачі. Фільтри називають по смузі пропускання.

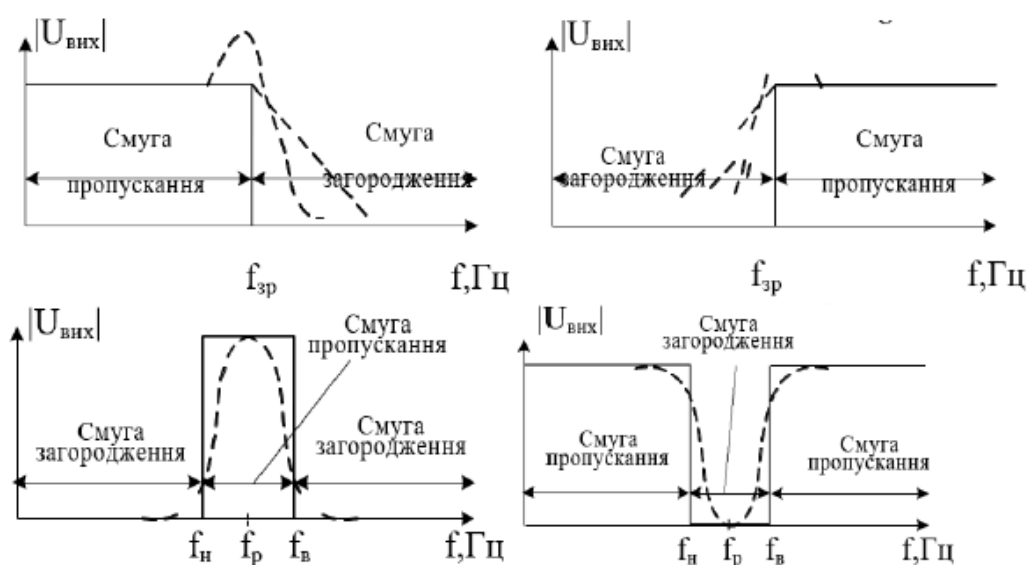

Рис. 4.1. Частотні характеристики фільтрів: нижніх (а) і верхніх (б) частот, смугового (в) і режекторного (г)

					МММТ.420.007.037 – ЗП4	Арк.
						13
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		

Варіант	Тип фільтра	Порядок фільтра	Частота зрізу, КГц
7	ФНЧ	2	60

Виконання роботи

4.1. Розрахувати частоту зрізу фільтра за формулою.

Значення напруги $U_{BX}=1$ В, $f=10$ кГц; $R_1 = R_{з.з.} = 10$ кОм; $C_1 = 0,001$ мкФ.

$$\omega_{зр} = 2\pi * f_{зр} = 2 * 3,14 * 60 = 367,8 \text{ кГц}$$

4.2. Скласти схему представлену та подати на вхід напругу 1 В частотою 10 кГц.

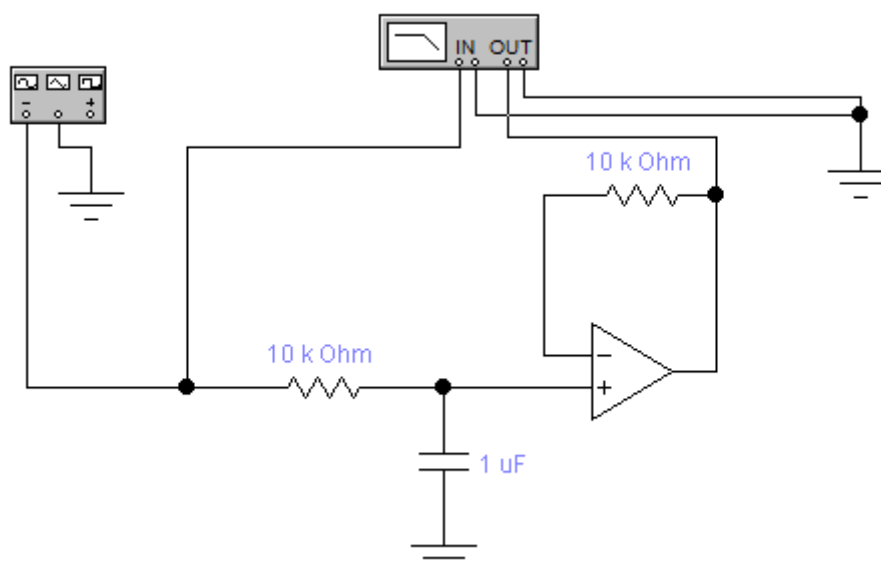

Рис. 4.2. Схема для проведення експерименту

4.3. Одержати АЧХ фільтра, за якою визначити частоту зрізу.

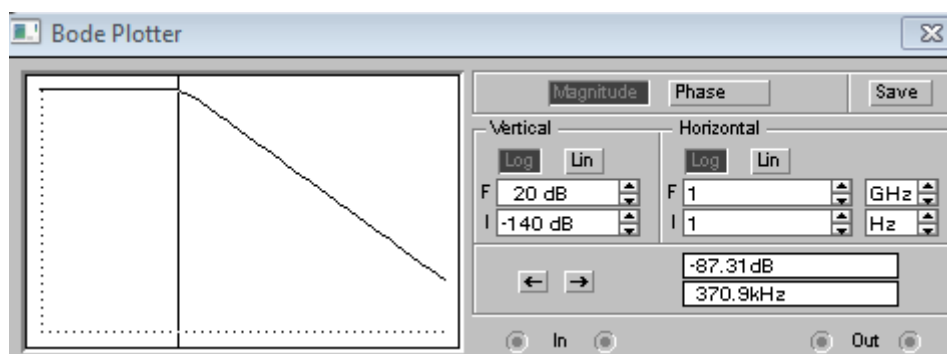

Рис. 4.3. АЧХ фільтра

Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата

4.4. Поясніть від яких параметрів схеми залежить частота зрізу фільтра.

Загалом розрахункові значення співпадають з експериментальними є незначна відмінність яка може бути виникнена шляхом похибки програмного забезпечення або розрахунків.

У фільтрі низьких частот (ФНЧ) частота зрізу визначається деякими параметрами схеми, а саме:

Резистори: У ФНЧ резистори впливають на частоту зрізу. Загальною практикою є використання комбінації резисторів, яка утворює резистивний деліктор напруги. Зміна значень резисторів призводить до зміни відношення вхідної та вихідної напруги, що впливає на передавальну функцію фільтра і, відповідно, на частоту зрізу.

Конденсатори: Конденсатори також важливі для визначення частоти зрізу у ФНЧ. Вони утворюють ємнісний деліктор напруги. Зміна ємності конденсаторів призводить до зміни відношення вхідної та вихідної напруги, що змінює передавальну функцію фільтра і частоту зрізу.

Операційний підсилювач: Операційний підсилювач (ОП) використовується в багатьох схемах ФНЧ. Він впливає на передавальну функцію фільтра і, відповідно, на частоту зрізу. Властивості ОП, такі як підсилення, полоса пропускання та посилення, можуть змінювати частоту зрізу фільтра.

Пасивні компоненти: Фільтри низьких частот можуть включати резистори, конденсатори, індуктивності тощо. Властивості цих пасивних компонентів (значення резисторів, ємностей, індуктивностей) визначають передавальну функцію фільтра і, отже, впливають на частоту зрізу.

					<i>МММТ.420.007.037 – ЗП4</i>	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		15

Тип фільтра: Частота зрізу також залежить від типу фільтра. У ФНЧ можуть використовуватись різні типи фільтрів, такі як RC-фільтри, LC-фільтри, активні фільтри і т. д. Кожен тип фільтра має свої властивості і передавальні функції, які визначають частоту зрізу.

Загалом, частота зрізу у фільтрі низьких частот залежить від значень резисторів, конденсаторів, типу фільтра та властивостей використовуваних компонентів у схемі фільтра. Зміна цих параметрів може змінювати частоту зрізу фільтра.

Висновок: на даній практичній роботі було набуто знання по роботі активних фільтрів, побудованих на базі операційних підсилювачів, опанування методами розробки функціональних схем різних видів активних фільтрів.

					<i>МММТ.420.007.037 – ЗП4</i>	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		16